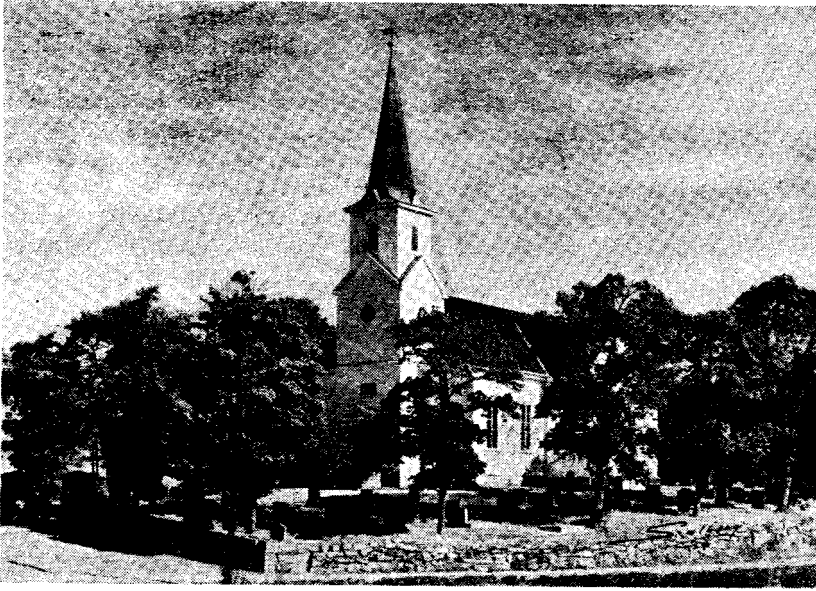

Varteig Menighetsblad

5. årg. nr. 10

Desember 1977—Januar 1978

6. årg. nr. 1

*Julen er kommet med solhverv
for hjertene bange,
jul med guds-barnet i svøp
under englenes sange,
kommer fra gud, bringer oss
glederikt bud.*

Æren er guds i det høye!

«Der himmel og jord møtes»

Av biskop Andreas Aarflot

I vår lutherske kirke har ordet om Jesu død og oppstandelse alltid stått i sentrum for vår tro. Det er påskens store frelsesunder som har dominert i vår fromhet. Men i vår Bibel er det også lagt stor vekt på det avgjørende som skjedde da Gud ble menneske i Jesus Kristus. Det er dette at Jesus som Guds Sønn tok skikkelse som et menneske i kjøtt og blod som i troens språk kalles *inkarnasjonens* under. Og dette er det julen forteller om i alle kirkens tekster.

Det er en skapende ny innsats i verdensløpet som skjer med Jesu fødsel. Det er skapt en ny forbindelse mellom den hellige Gud og den syndige verden. Derfor er Jesu krybbe stedet der jord og himmel møtes. Jesus forener i sin person den evige og den jordiske virkelighet — «Gud er her til stede» — som vi synger i en av våre salmer.

Dette under får dermed også virkninger for hele den falne verden. Julenatets mysterium får ringvirkninger for hele kosmos. Lyden av frelsens klokke brer seg i bølger gjennom hele universet.

Dermed blir julenatten et forvarsel om den store forvandling som skal skje når den nye himmel og den nye jord en gang blir til. Guds forhold til verden er blitt et annet etter at Jesus kom til vår jord som et menneske for å frelse oss fra våre synder. Og en dag skal denne forening

av himmel og jord bli fullendt. Da er det ikke bare i Jesu person at jord og himmel føyes sammen. Men da er jord og himmel blitt ett.

Dette skal fylle oss med lovsang og forventning når vi nå feirer jul igjen. Men vi må passe oss så vi ikke bare ser bakover til Betlehem eller fremover til den dag i Guds egen fremtid da alt blir nytt. Julens evangelium gjelder oss i dag!

Da kan det være grunn til å lytte til en gammel legende som peker på et annet sted hvor jord og himmel

Det var to munkere som leste sammen i en gammel bok at det ved verdens ende skulle finnes et sted, hvor jord og himmel møttes. De bestemte seg for å søke etter dette sted, og ikke vende tilbake før de hadde funnet det. De vandret gjennom verden og utholdt alle farer og fristelser som et menneske kan møte når det søker et slikt mål. De hadde lest at det fantes en dør der, hvor man bare behøvde å banke på, så befant man seg hos Gud. Endelig fant de hva de søkte. De banket på døren. Med bevende hjerter så de at den åpnet seg, og da de trådte inn, befant de seg hjemme i sin klostercelle.

Da forstod de: Det sted hvor jord og himmel møtes, finnes på denne jord, på det sted som Gud har henvist oss til å leve.

Velsignet jul!

Andreas Aarflot

LIKE FØR JUL

Snart har vi jul igjen. — Julens budskap både trøster og forplikter, og det har en seirende kraft som også kan bli vår.

Vi mennesker vil så gjerne være glade, men ofte faller det vanskelig. Enn om vi prøvde å glede andre!? — «Den største gleda ein kan ha, det er å gjera andre glad». Mennesker som bare kretser om seg selv og sitt og aldri når lenger, de opplever så lite. — Kongenes konge sier: «Hva dere har gjort mot e n av disse mine minste brødre, det har dere gjort imot meg.»

Som 11 års pike hadde jeg før jul en opplevelse som jeg aldri kan glemme. — Den aktualiseres nå under et flere uker langt besøk av min eldste søster, som i sommer kom hjem fra U.S.A. etter 50 år der borte. — Den har vært meg til velsignelse og hjelp. Jeg fikk oppleve å se hvilken glede et menneske som er lydig mot det Gud minner om, kan få skape i menneskehjertet — i et hjem.

Så ofte har jeg slått påminnelser fra meg: Jeg kan ikke, jeg vil ikke, jeg har ikke tid osv. Men la oss huske at det er galt å skyve Gud bort når han minner oss om å gjøre noe. Ved å stampe imot, hindrer vi hans velsignelse i å nå både oss selv og våre medmennesker. —

Jeg skulle få være med storesøster, som da var 23 år, ut i byen å gjøre julehandel — stor stas! Jeg gledet meg meget. — Det var stille, men bitende kaldt. Vi gikk rundt i flere forretninger, så oss om, og noe kjøpte vi. Av og til stanset vi utenfor et vindu for å se på en eller annen av de fine juleutstillingene. — Så morsomt det enn var å se, var jeg glad hver gang vi gikk inn i en forretning, for — huff! — det var kaldt.

Så sto vi igjen foran et utstillingsvindu. Bak oss hører vi en avisgutt ut dagens aviser: «Dagposten, Adressa, Ny tid.» Plutselig dukker han opp ved siden av oss, en blek, blåfrossen gutt i 10 års alder. Han ser på min søster med store, bedende øyne og sier: «Få koma inn i kåpa di og varm' mæ litt, æ frys' så!» — Tårene trillet nedover kinnene mine, og jeg måtte snu meg bort. — Så gikk vi alle tre til nærmeste konditori, hvor vår nye venn og vi varmet og koset oss. Han fikk spise kaker og drikke sjokolade så meget han ville ha. — «Glær du deg til jul du da, vennen min?» spurte min søster. «Jau, æ glær mæ. Mamma mi har sagt at Jesus kjæm med julegava da, han kjæm sjøl å.» — Senere sa min søster: «Han var så god, jeg visste ikke om jeg skulle le eller gråte.» —

Så samtalte vi litt. Han fortalte hva han het, hvor han bodde, at storesøster (12 år) hjalp mor og at lillesøster var syk, hadde ligget lenge, men gledet seg til jul. — Så skiltes vi med ønske om en god jul.

Vi måtte snu oss og se etter ham, og han snudde seg og så etter oss. Vi smilte og vinket til hverandre, og følte oss på en måte bundet til hverandre.

Så gikk vi videre, pratet, så og kjøpte. Vi kom inn i en forretning hvor de hadde bilder med kristelige motiver. Min søster står og ser på et med «hyrdene på marken, Betlehemsstjernen og englene». Under står det:

JUL I VIKA

«Forbarm deg over oss, kjære Gud og Far!» sukket Marit i det hun i skumringen lille julaften trakk gardinet for kjøkkenvinduet. Rutene var på det nærmeste dekket av snødreven, Nordveststormen som nå på andre dagen raste over kystlandet og hadde satt både himmel og hav i kok, syntes utover formiddagen å skulle løye av. Det var i allefall mulig et par ganger å få en gløtt av blå himmel mellom de mørke uværsskyene som jagde innover fra havet. Men nå kjentes stormkastene sterkere igjen og den lille stuebygningen som skulle være solid nok, ristet og knaket i sine sammenføyninger, mens vinden ulte og pep om novene og hagl og snøfiller trommet og slo mot vinduer og vegger.

Jo, Marit hadde nok i disse vel 35 årene siden hun kom til Vika opplevd lignende uværsgøgn også før, vel også sterke stormkast. Men samtidig også dette vedvarende snødreven? — Nei, til det kunne hun ikke minnes maken.

Som så mange ganger før, gikk tanken tilbake til en februar dag for snart 7årsiden, da vinterstormen uventet og tung satte inn og tok mannen hennes, nære på også nest eldste sønnen. — De to var om morgenen reist ut for å trekke natt-line ute ved Skarvskjærene. Det ble altså den siste

turen hennes kjære mann, denne på samme tid milde og gode, men også sterke og uredde mann, reiste ut fra Vika og stevnet ut mot havgapet. Han ble der ute. At sønnen kom fra det med livet, var vel nærmest et Guds under.

Så mange ganger hadde Marit stått utenfor huset eller sittet ved kjøkkenvinduet og sett utover etter mannens båt når den kjørte utover mellom holmer og skjær — tít mot fiske-méene lenger ute, utenfor øygarden der tungsjøen fra havet gikk på når storm og uvær satte inn.

— — —

I den første tiden etter at Marit ble kone i Vika, kjente hun nesten alltid en viss uro når mannen hennes reise ut på sjøen. Havet var stort og fiskerbåten så liten. Så mange farer syntes å lure på en der ute. Marit var ikke vant med havet fra barnsben av. Hennes far behøvde ikke engang gå ut under åpen himmel for å komme til sin arbeidsplass. Lærerbolig og arbeidsplass var under samme tak. — Men ute i Vika hadde foreldre og barn gjennom generasjoner vennet seg til noe annet. De hadde lært seg til å forstå hva både skylag og sjøgang spådde, og det var blitt noe av en spennende kamp, nesten en sport, dette å få tak på havets rikdommer også da når det

«Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden.»

«Hvem tenker du å gi dette til?» spør jeg. «Det skal lille Svens mor ha,» sier hun. «Å!» utbryter jeg, «så glad hun blir.» — «Du skjønner,» sier min søster, «etter at vi skiltes fra Sven, har jeg ikke hatt fred. Det er Gud som minner meg om dette. Hvordan kan vi feire en glad jul, hvis vi setter en strek over Guds påminnelser?»

Å, som hun la kjærlighet i hver pakke som hun pakket vakkert inn!

Julaftens formiddag gikk en bror av oss til Svens hjem med pakker og julehilsen fra søster og meg.

Da utbryter den unge moren: «Jeg visste det, Herre Krist, jeg har bedt deg hit i kveld også, og nå kommer du — takk! — takk!»

J. T.

var vågalt å reise ut. — Men en venner seg til så mangt. Så ble det slik også for Marit at den urolige og lunefulle arbeids-plassen for mannfolkene der ute i havgapet ble en dagligdavs, en naturlig ting. Ja, det hadde endog flere ganger hendt at hun i godværsdager og lyse, stille sommerkvelder, var reist ut sammen med mannen. Å, hvor kunne det ikke være både spennende, festlig og betagende der ute! Hun fikk oppleve sannheten i dikterordet: «Havet er skjønt når det roligen hvelver stålblanke skjold over vikingers grav.»

Og hvorfor skulle hun egentlig være urolig og redd? — Både hun selv og mannen hennes trodde på Gud som sin almektige og omsorgsfulle far. Hun var også blitt klar — riktignok etter atskillige indre kamper — at det var Guds vilje at hun skulle bli kone ute i Vika. Personlig kristenliv og trygg Guds-tro var det som hadde preget både hennes og mannens barndomshjem.

De hadde begge tatt imot en god arv som de også hadde søkt å gi videre til sine barn. Men dette hadde — tross formaninger og inderlige bønner — bare delvis lyktes ennå. Vel kunne de begge, hun og hennes mann, få glede seg sammen over å se begge sine døtre gå på den vegen de begge hadde søkt å lede barna sine inn på. Og da mannen hennes ble borte hin stormdag der ute, hadde også yngste sønnen overgitt seg til Gud. En stor glede for Marit midt i sorg og savn.

Men disse var, alle tre, reist hjemmefra for flere år siden. Døtrene — gifte og bosatte, den ene inne i byen, den andre i nærheten av hennes eget barndomshjem. Ynggegutten var reist til sjøs og var nå 3. styrmann på en båt i langfart. — Hvor det hadde gledet og varmet henne å få brev fra barna og kanskje aller mest fra sønnen langt der ute. Hvor han kunne fortelle levende og festlig der utefra den store, vide verden, både fra land og hav. Og særlig gledet det Marit å se at sønnen hennes holdt fast på

sin kristentro og var glad hver gang han kunne få høve til å besøke sjømannskirkene og delta i gudstjenestene. Ja, disse brevene fra yngstegutten hadde nok også grepet de to eldste guttene hennes, kanskje mer enn de ville være ved, det forsto Marit godt.

— — —

Et nytt kraftig stormkast ristet og skaket huset, og Marit ble vekket av sine tanker på mann og utreiste barn. Øyeblikkets — og ensomhetens håpløse situasjon måtte vel få henne til å fortvile. Her satt hun alene lille julaftens sene ettermiddag. Guttene hennes var ute i dette forferdelige været!

Den eldste som ingen interesse hadde av sjøen og fisket, hadde for fire dager siden dratt innover dryge milen til almenningens tømmerhogst, men skulle vært hjemme til i går kveld — etter avtale. Nest eldste sønn, som med levende interesse og stor dyktighet hadde gått inn i farens yrke og fortsatte med det også etter at far ble borte, var i går i grålysningen reist utfor å trekke «kveiteva». — Den tradisjonelle julematen i Vika måtte ikke utebli i år heller. — Riktignok hadde værmeldingen vært mindre god og været noe urolig i det siste. Men det skulle ikke ta mange timene å gjøre denne turen med motorbåten. «Du ser meg igjen ved middagstid, mor,» hadde han sagt og dratt av gårde. — Situasjonen syntes nærmest like farlig for skogskaren som for fiskeren, med denne forferdelige snøstormen, og kaldt var det sannelig blitt.

Det syntes vel helst ikke være stort håp om berging og liv for noen av guttene hennes. Iintet hadde hun hørt siden uværet satte inn. Det var nok heller ikke å vente at noen våget seg ut i slikt et vær. Nei, det så alt annet enn lyst ut — menneskelig sett.

Men over Marit var det falt en forunderlig ro og fred. — Vel hadde hun vært oppskaket og urolig for guttene sine. Og all tanke på julen og forberedelsene til den, var naturlig helt fortrent av tanken på sønne. Marit hadde kjempet med Gud i bønn

for guttene sine. Hun hadde nok gjort det før også, men aldri slik som nå det siste uværsdøgn. Mor ba nok om legemlig berging for sønnene sine — om det var forenlig med Guds vilje. Men framfor alt satte hun hardt inn på Gud i bønn om deres sjels frelse. Og der følte hun seg på trygg grunn. Dette var i alle fall en bønn etter Guds hjerte, en bønn som hadde mange løfter om å bli hørt. Hun kjempet den gamle Jakobs-kampen, ikke for seg selv, men for guttene sine: «Jeg slipper deg ikke uten at du vel-signer meg!»

Da senkvelden kom, gikk Marit i seng, alene i Vika, mens naturkreftene raste utenfor. Dog hadde hun en egen ro i sitt sinn, fylt av takk til Gud som hører bønner og slik sovnet hun inn. Hun fikk en rolig og styrkende hvile, og da hun så ut i de tidligste morgentimer julaften, var det over et stille snølandskap, opplyst av en litt avtagende måne. Bare susen og brusset av stor-sjøen der ute minnet henne om været som hadde rast. — Marit takket Gud for den nye dag som grydde, enda hun vel ikke skulle ha så mye å takke for. Hun visste jo intet om guttene sine. Men det tonte i hennes sjel: «den som tror, haster ikke.»

Og så viste det seg enda så utrolig det kunne synes: Ut på formiddagen kom en velkjent motorbåt tøffende innover mellom holmene og stevnet inn mot Vika. Da båten kom inn til den lille brygga med sjøhuset, sto Marit der og hilste en noe trett og forsulten sønn velkommen hjem. «Gud skje lov! at jeg har deg hjemme igjen, gutten min,» sa Marit. — I båten hadde han både kveite og atskillig annen fisk. — Mens de vadet gjennom snøskavlene opover mot stuen, fikk mor vite det aller gledeligste om sønnen sin: I stormdøgn der ute i «Tilfluktshytta» på «Redningsholmen» hadde han fått oppleve frelse ikke bare fra undergangen i et opprørt hav, men også fra synden og alle dens farlige følger.

I det kaffen ble kokt, snakket de to om

det vidunderlige som var hendt og takket Gud sammen. Og begge hadde en indre forvisning om at Gud som hadde frelst og fridd fiskeren fra havs våde, han var også mektig til å frelse skogskaren hjem.

Men det nærmet seg hardt jul. Enda var det atskillige ting som skulle ordnes før julekvelden kom. — Siste posten før jul måtte hentes og nødvendige ting fra handelsmannen skaffes. — Riktignok var julepakken fra 3. styrmannen kommet for noen dager siden, men det var jo også døtrene og andre en ventet å få en spesiell hilsen fra til jul.

Styrket og oppkvikket av maten og kaffen dro så fiskeren med motorbåten innover til post- og handelsstedet. — I mens stelte og ordnet Marit som ikke var ung lenger med glad og lett hjerte til jul hjemme i Vika, alt mens hun rett som det var lyttet og speidet etter skogskaren. Og det hun så trygt og tillitsfullt ventet på, skjedde. Eldste gutten hennes kom hjem etter en slitsom tur, trett, men lykkelig og glad. Også han hadde i sitt ensomme vern, en liten tømmerkoje som han måtte søke ly i mot snøstormen, merket kallet fra Gud og sagt ja i sitt hjerte. — Tross slitet med å ta seg fram gjennom dyp snø og fokkskavler, hadde han også vært i stand til å ta med seg en julegran.

— — —
Så ble det jul i Vika, riktig jul tross alt — med Jesus som gjest i hjertene og hjemmet. Mer beveget og glad enn noen gang før leste mor Marit juleevangeliet denne kvelden og takket inderlig Gud for frelse og fred i Jesu Kristi navn for seg og sine.

«Når Jesus kommer inn i huset, og hans den søte hilsens fred har alle hjerter gjennomusert og senket seg i sjelen ned, da blir det stille, lyst og mildt. da enes atter hva er skild.»

T.T.

Guds barmhjertighet

Det kunne vel være passende med en liten hilsen fra menighetsrådet når det bare er noen dager igjen av året, og et nytt råd tar til å virke fra 1. jan. 1978.

Det er alltid slik når en ser seg tilbake at tida har gått så fort og slik også med fireårsperioden i menighetsrådet. En stiller seg da uvilkårlig det spørsmålet: Ble det noe av det vi fikk være med på, og fikk vi utrettet noe som kunne bli til velsignelse for vår menighet? Vi får være glad for å få være med, og så håper vi tross alt at Gud har kunnet velsigne og vedkjenne seg noen av vår tjeneste. Så var det flere praktiske ting vi gjerne kunne nevne, men vi lar det være denne gangen. Vi vil gjerne takke for oss!

Vi takker våre faste medarbeidere i kirken for trofast tjeneste. Videre vil vi takke

våre kommunale myndigheter og ellers alle som er med på en eller annen tjeneste i vår menighet. Takk for forståelse og samarbeide. Så vil vi gjerne ønske det nye året lykke til i perioden som ligger foran.

Tilbake til overskriften: Guds barmhjertighet. Det er den vi har å holde fast på, Guds barmhjertighet i Jesus Kristus. I Klagess. 3, 22-23 finner vi disse ordene: «Herrens miskunnhet er det at det ikke er forbi med oss. Hans barmhjertighet har ennå ikke ende. Den er ny hver morgen, din trofasthet er stor.»

Måtte vi alle få leve under denne hans nåde og ikke glemme å takke.

Menighetsrådet hilser
Ole Bergerud

FØRJULSKONSERT

Den tradisjonelle forjulsconserten holdes i Varteig kirke søndag 18. des. kl. 17.00. Musikkforeningen Ekko, Skolekorpset og Menighetskoret deltar.

Andakt ved sokneprest Torset. Offer til Kirkens Nødhjelp.

KJÆRE MENIGHET!

Vi nærmer oss julens store høytid og fest i hjem og menighet. — Når Jesus får komme inn i våre hjerter, da blir det fest, Han som begynte den gode gjerning i oss, han skal fullføre den inntil Jesu Kristi dag. Da kan vi av hjerte synge: «Han er Frelser min».

Ønsker for vår menighet i det nye år:

«Venner! mitt hjertes ønske og min bønn til Gud for alle er at de må bli frelst.» Sml. Rom. 10, 1.

Guds velsignelse og fred over julen og det nye år!

A. S

MØTERUTE

Lørdag 3/12: Ungdomskveld, Breidablikk kl. 19.00.

Søndag 11/12: Sambandet, Høgheim kl. 18.30.

Torsdag 15/12: Indremisjonen, Furulund kl. 19.30.
(Merk dag og tid!)

Lørdag 17/12: Ungdomskveld, Breidablikk kl. 19.00.

Onsdag 28/12: Ungdomsforeningens juletreff på Breidablikk.

Menighetsråd prest og øvrige medarbeidere ønsker alle lesere av vårt menighetsblad en velsignet jul og et godt, rikt nyttår.

GUDSTJENESTENE

Søndag 18. desember:

4. søndag i advent.

Høgheim kl. 11: Gudstjenestlig møte ved Torset. Kl. 9.30: Søndagsskole i kirken.

Varteig kirke kl. 17.00: Julen spilles og synges inn, andakt, kollekt til Kirkens Nødhjelp.

Lørdag 24. desember:

Julaften.

Varteig kirke kl. 16: Familiegudstjeneste ved Torset. Offer til Israelsmisjonen. Sang og musikk ved skolebarn.

Søndag 25. desember:

1. juledag.

Varteig kirke kl. 11: Høytidsgudstjeneste ved Torset, offer til N.M.S. Menighetskoret deltar.

Mandag 26. desember:

2. juledag.

Varteig kirke kl. 11: Høytidsgudstjeneste ved Torset, evt. dåp.

Lørdag 31. desember:

Nyårsaften.

Varteig kirke kl. 17.30: Gudstjeneste med nattverd ved Torset.

Søndag 1. januar 1978:

Nyårsdag.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset.

Søndag 8. januar:

Kr. Åpenb. søndag.

Betel kl. 11: Gudstjenestlig møte ved Torset.

Lørdag 14. januar:

Varteig kirke kl. 10.15: Konfirmantinnskrivning.

Søndag 15. januar:

Vingårds søndag.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset, offer til Norges Kr. Ungd.forb. Nattverd. Kl. 9.30: Søndagsskole.

Søndag 22. januar:

Såmanns søndag.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset. Offer til Bibelmisjonen. Konfirmantene presenteres og får sine testamenter.

Søndag 29. januar:

Kr. forkl.dag.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Torset. Nattverd.

Kl. 9.30: Søndagsskole.

Søndag 5. februar:

Søndag før faste (Fastelavnssøndag).

Høgheim bedehus kl. 11: Gudstjenestlig møte ved Torset.

DØPTE:

Julie Kristin Olseng og Jørgen André Jansen den 13. november.

Runar og Roar Aarum den 27. november.

VIGDE:

Olve Wendelbo og Bjørg Martha Bøe, den 22. oktober.

Steinar Kolbjørn Skauen og Irene Brenr den 29. oktober.

Rune Jørgen Grottenberg og isbeth Svendsen, dLen 5. november.

DØDE:

Jørgen Hilmar Sulusnes, den 30. oktober.

Torkjell Lia, den 1. november.

Gustav Adolf Akselsen, den 3. november.

Arve Tomta, den 7. november.

Gunnar Hausén:

JULEBØNN

Hellige Far, hjelp oss,

at ikke gavene skjuler for GAVEN,

at ikke barna skjuler for BARNET,

at ikke lysene skjuler for LYSET,

at ikke budbørerne skjuler for BUDSKAPET

at ikke ordene skjuler for ORDET,

ORDET om at «en Sønn er oss gitt»,

Hør oss i Faderens, Sønnens og Den Hel-
lige Ånds navn!

VARTEIG MENIGHETSBLAD

Utgis av Varteig menighetsråd
ved en redaksjonskomite.

Utkommer med 10 nummer i året

Trykt i Centraltrykkeriet, Sarpsborg